

Varen op het Canal Rideau

In de Canadese provincie Ontario kunnen liefhebbers van natuur en water sinds kort terecht voor een vaarvakantie zonder vaarbewijs. Op het Canal Rideau, een bochtig kanaal dat in 2007 door de Unesco beschermd werd als werelderfgoed, vertraagt de tijd en kom je helemaal tot rust.

Lees verder

Slow toerisme
op z'n best

Le Boat

Altijd al kapitein willen zijn?
You can in Canada!

pagina
26

Van Ottawa naar Lake Ontario KAPITEIN IN CANADA

Het Canal Rideau loopt van Ottawa tot aan Lake Ontario. Reporter Barbara Van den Abeele verkende een stukje van het kanaal, tussen Smiths Falls en Kingston. Met de verrekijker in de hand voer ze langs uitgestrekte natuurparken, minuscule eilanden en schilderachtige stadjes. Intussen moest ook nog de boot bestuurd worden, wegwijzers gespot en de kaart ontcijferd. Toch kwam Barbara helemaal tot rust op het water.

Tekst Barbara Van den Abeele - **Foto's** Barbara Van den Abeele en Le Boat

Vanop de kade van het Canal Rideau wijst Lisa naar onze boot: 'Dit is de Horizon 4, jullie thuis voor de komende drie dagen.' We zitten in Smiths Falls. De waterval die het stadje ooit zijn glansrijke naam gaf is intussen verdwenen, maar de aantrekkingskracht is gebleven dankzij het Canal Rideau. Voor Le Boat is het de thuishaven van hun zestien boten, voor ons is het het vertrekpunt van onze driedaagse boottocht op het kanaal richting Kingston, Lake Ontario. Samen met Lisa van Le Boat verkennen we onze boot. Beneden liggen de vier kajuiten. Boven heb je een dek van waaruit je de boot kan besturen. Het belooft goed weer te worden, en zo kunnen we de volgende dag al meteen van start. Lisa bezorgt ons de nodige proviand, terwijl haar collega Alliston ons een korte vaarinitiatie geeft.

Verdedigingslinie tegen de Amerikanen

Voor we de haven van Smiths Falls verlaten, bezoeken we nog het Canal Visitor Centre, gehuisvest in een 19de-eeuwse molen. Na de Engels-Amerikaanse oorlog van 1812 vreesde Canada een aanval van de Amerikanen vanuit de rechteroever van de rivier de Saint Lawrence. Die aanval kwam er nooit, maar de Canadezen bouwden wel een militair kanaal tussen Ottawa en Kingston als verdedigingslinie tegen de Amerikanen. Vandaag is dat kanaal het Canal Rideau, een waterweg voor pleziervaartuigen, sinds 2007 beschermd door de Unesco. Het unieke van dit stukje werelderfgoed is dat het geen lineair kanaal is, zoals het Canal du Midi in Frankrijk, maar een bochtige waterloop die rivieren, meren en kanalen met elkaar verbindt. ▶

- 1 Speuren naar bevers, beren en vogels.
- 2 In Perth zijn de homemade taarten van Margaret Brandrick overheerlijk.
- 3 Perth is een schilderachtig stadje met heel wat historisch erfgoed.

Na onze geschiedenisles is het tijd voor het echte werk. We gooien de trossen los en manoeuvreren ons door de sluis van Smiths Falls naar open water, richting Perth. We doorkruisen stille meren, laveren langs minuscule eilandjes en genieten onderweg van schitterende uitzichten. De verreikijker die altijd binnen handbereik ligt, komt goed van pas. Om vogels te spotten en bevers op het spoor te komen. Maar ook om de landhuizen te bewonderen die langs de oevers van het kanaal gebouwd zijn. De meeste optrekjes hebben een houten dek waarop de typische, felgekleurde Adirondacks-stoelen uitnodigend wachten.

Houten huizen in pasteltinten

Op het water verdwijnt elk tijdsbesef, alle haast valt weg. Het merendeel van de tijd zijn we bezig met het zoeken naar wegwijzers. Met onze navigatiekaart in de hand zoeken we naar de rode boeien die ons de weg tonen. Vanop het dek kijken we naar de voorbijglijdende natuurpracht. Achter elke bocht zien we hetzelfde, maar toch is het altijd anders. Esdoorns, beuken, dennenbomen, in alle mogelijke groentinten. Daartussen de houten huizen in pasteltinten. En overal water. Veel water. Het varen is niet moeilijk. Je moet de boeien in het oog houden en zien dat je een gelijkmatige snelheid aanhoudt. De maximum-snelheid bedraagt 10 kilometer per uur. En dat is maar goed ook, want de natuur is hier indrukwekkend mooi. En verder is het uitkijken naar tegenliggers. De regel geldt: altijd rechts voorbijsteken, en de grootste boot heeft voorrang. Gelukkig is het in de maand juni rustig op het Canal Rideau, zodat we niet al te veel manoeuvres moeten doen op onze eerste vaardag.

Iets voor de middag komen we aan in de sluis van Poonamalie. Die opent de weg naar

het meer van Lower Rideau en de sluis van Beveridge Locks, onze volgende halte. In totaal zijn er 47 sluisen langs het Canal Rideau die nog met de hand bediend worden. De sluisen zijn al 186 jaar actief en worden zorgvuldig onderhouden door Parks Canada, een agentschap van de Canadese regering dat natuurlijk en cultureel erfgoed van nationaal belang beschermt. Dat een sluis binnenvaren enige behendigheid vergt, wordt me meteen duidelijk als ik aan het roer sta. Zachtjes je boot bewegen naar de kade, vastmaken met de touwen, en dan kijken hoe het water met de minuut stijgt. Mijn medebemanningsleden en de sluiswachters staan klaar om in te grijpen waar nodig. Maar alles verloopt vlotjes en trots vaar ik na 30 minuten als een volwaardige kapitein de sluis uit.

Dat een sluis binnenvaren enige behendigheid vergt, stel ik meteen vast als ik zelf aan het roer sta.

Bier bij de kapper

Onze volgende bestemming is Perth, een schilderachtig stadje uit de negentiende eeuw waar de tijd is blijven stilstaan. We worden er opgewacht door een groepje enthousiaste locals die er een erezaak van maken om ons de stad te laten zien. Van een antiekshop in Gore Street gaat het over de Tay River naar een chocoladezaak en verder naar Matheson House, waar het museum van de stad is ondergebracht. Hogerop, links, stappen we binnen bij Perth Pie Co, waar Margaret Brandrick haar homemade taarten verkoopt. De *pie* met pecannoten is een van de lekkerste die ik ooit gegeten heb en wordt geserveerd door een dame die niet zou misstaan in de strips van Lucky Luke. In de winkel ernaast trekt de deurklink in de vorm van een brandstofslang onze aandacht. Eenmaal

binnen staan we in een kapsalon voor mannen waar vaders en zonen hun haar laten knippen in ouderwetse leren fauteuils. De televisie staat luid op een sportkanaal en aan de bar drinken wachtende klanten bier in grote glazen. Dit is laidback Canada, waar het leven net iets trager gaat dan in Ottawa of Québec.

Klimmen naar Spy Rock

De volgende dag zetten we koers naar Westport, een tocht van ongeveer vier uur varen, van Lower Rideau Lake naar Upper Rideau Lake. Westport is een typisch Canadees stadje met houten huizen in pasteltinten, charmante winkeltjes met een open veranda, maar ook met zeven kerken. En dat voor een populatie van zo'n 1.500 inwoners. In het hoogseizoen, van juli tot en met september, moet het hier best druk zijn, maar in juni ligt

3 redenen om Ottawa te bezoeken

Varen op het Canal Rideau is perfect te combineren met een citytrip Ottawa. Een must see in de stad zijn de negen sluisen die het Canal Rideau verbinden met de Ottawa River. Ze zorgen samen voor een immens watergordijn, vandaar ook de naam van het kanaal.

1. Trots van Canada.

De Canadese hoofdstad heeft heel wat troeven. Het parlamentsgebouw drukt zijn stempel op de architectuur van de stad. Met zijn neogotische spitsbogen en witte en roze stenen lijkt Parliament Hill duidelijk op het Dogenpaleis. Huur een fiets bij Escape Bicycle Tours, steek de Alexandra Bridge over naar Gatineau in de provincie Québec en kijk bij het Museum of History uit over de rivier de Ottawa en de stad.

2. Kunst, grote kunst!

Het recente Canadian Museum of History brengt de geschiedenis en de cultuur van Canada in een hedendaags gebouw dat verwijst naar de indiaanse architectuur. Het werd ontworpen door Douglas Cardinal, een Canadese architect met aboriginal roots. Onder hetzelfde dak bevindt zich het Canadian Children's Museum: een interactieve tentoonstelling over alle wereldculturen.

3. ByWardMarket.

In de oudste wijk van Ottawa, genoemd naar kolonel By die het Canal Rideau in de 19de eeuw liet uitgraven, liggen designwinkels naast trendy clubs en bijzondere eethuizen. Veel van hen bevinden zich in en rond de historische markthal in rode baksteen. Proef bij de plaatselijke bakker zeker een 'Beaver Tail', een soort pannenkoek die je kan laten beleggen met suiker en kaneel.

Kingston is de poort naar de States. Veel Frans hoor je hier niet meer.

Kamperen langs het kanaal

Slaap je liever eens niet op de boot? Dan kan je aan wal gaan en hier kamperen:

1

oTentik

Meer informatie op bit.ly/otentiktent

Op verschillende locaties langs het Canal Rideau kan je de nacht doorbrengen in een houten blokhut in de vorm van een tent. De oTENTIK tents, een initiatief van Parks Canada, combineren comfort met een vleugje avontuur. Elke blokhut telt 3 bedden en kan aan 6 mensen onderdak bieden. Naast de blokhutten is er een grote barbecueplaats en een plek voor een kampvuur. Ideaal om je marshmallows te roosteren op het einde van de dag!

Locaties: Upper Nicholsons, Upper Brewers, Upper Beveridges
Prijs per nacht: ongeveer € 66.

2

Campings aan de sluisen

Meer info en reservering via RideauCanal-info@pc.gc.ca

Bij de meeste sluiswachtershuizen langs het Canal Rideau kan je ook met je tent of camper kamperen. **Prijs per nacht:** ongeveer € 3,20. De plaats wordt aangewezen door de sluismeester. Reserveren is aan te raden.

1 Vanop Spy Rock hebben we een prachtig uitzicht op het stadje Westport en de omringende natuur. 2 Bijna geruisloos glijden we over het donkere water van het Opinicon-meer.

het stadje er ingeslapen bij. Westport is de ideale uitvalsbasis voor een trektocht in het nabijgelegen natuurreservaat Foley Mountains, weet onze gids. Een must voor wie houdt van panoramische uitzichten. We ruilen onze bootschoenen in voor stevige stappers en beginnen aan een steile wandeling die ons naar Spy Rock brengt. Tussen de dicht opeenstaande dennenbomen klauteren we over donkere granietrotsen tot we aan het hoogste punt komen met een prachtig uitzicht op de omringende natuur. Even wanen we ons de

Algonquin-indianen die van hieruit de Franse en Engelse pelsjagers op het water bespioneerden.

Bevers en beren spotten

De Algonquin waren de eersten die de rivieren van Ontario bevoeren met prauwen en kano's. Vandaag zie je enkel nog kano's op de rustigere stukken van het Canal Rideau. Ze zijn vooral in trek bij natuurliefhebbers en amateurfotografen. Op het meer Opinicon, vlak bij het dorpje Chaffey's Lock, besluiten we zelf ook

om op verkenning te gaan met een kajak. Gewapend met verrekijker en peddel laten we onze gehuurde kajak zachtjes in het water zakken. Het duurt even voor we het ritme te pakken hebben, maar dan zijn we vertrokken. Bijna geruisloos laten we ons over het donkere water glijden. Bevers zien we niet, maar wel stilstaande reigers, families waterschildpadden, eenden en ganzen. De zon schijnt, en er staat een klein windje dat het water doet cirkelen en glinsteren. De natuur is van een onwaar-

3 Kingston, het eindpunt van het Canal Rideau dat hier uitmondt in Lake Ontario. 4 In een 'blockhaus' als dit woonden zo'n 20 soldaten, die de sluis bewaakten.

schijnlijke schoonheid en ongereptheid. Niet te verwonderen dat de indianen de natuur krachten toekenden, bedenk ik.

Varen is teamwork

De volgende ochtend in Westport kleurt de hemel volmaakt blauw. Het houten ponton waar we aangemeerd liggen gaat over in het oneindige blauw van het Upper Rideau Lake. Op deze perfecte dag zetten we koers naar Newboro en Chaffey's Lock. Varen is teamwork. Terwijl Jean-François aan het

roer zit, zoekt Emily de weg op de kaart of met de verrekijker. We meren even aan net buiten de sluis van Newboro en gaan aan wal om een 'blockhaus' uit 1831 te bekijken. Een massief gebouw met muren van wel 90 centimeter dik, die met gemak een kanonschot kunnen weerstaan. De *blockhausen* herbergden zo'n twintig soldaten, die de sluis bewaakten. Zij konden de poorten van de sluisen doen springen, en zo het gebied doen onderlopen.

Onze route gaat verder naar de andere kant van het meer van Newboro. We varen langs tientallen kleine eilanden. Achter elk eilandje is het weer even zoeken naar de juiste boei. Een 'houseboat' die ons de weg ziet zoeken, doet teken om hen te volgen. Twintig minuten later zien we de jachthaven van Chaffey's Lock opduiken. Hier eindigt onze Canadese vaartocht.

Eindpunt van het Canal Rideau

Vlak naast het hotel en restaurant The Opinicon zetten we voet aan wal. We laten onze boot achter en zetten de reis verder over land richting Kingston. De eerste hoofdstad van Canada is meteen ook het eindpunt van het Canal Rideau dat hier uitmondt in Lake Ontario. Kingston is de poort naar de States en dat voel je. Veel Frans hoor je niet meer op straat, en het Canadese accent krijgt er een Amerikaanse tongval bij. Bij Fort Henry steken we onze postkaartjes in de postbus, kopen we Canadese esdoornsiroop en slaan we de vele Japanners gade die hier naar de dagelijkse militaire parade komen kijken. Tussen de kantelen van het fort door turen we in de verte naar de staat New York en zien we hoe het Canal Rideau overgaat in het meer. Ik kijk naar de horizon en neem me voor om zeker nog eens terug te komen. Voor de prachtige natuur, de rust en de laidback houding van de Canadezen. In herhaling vallen zullen we niet doen, omdat je op het kanaal ontelbare vaartochten kan maken. Er zijn nog zoveel plekjes die we niet gezien hebben. *So Canada, we will be back!* ■

Tips van reporter Barbara Van den Abeele

CANAL RIDEAU

Het Canal Rideau strekt zich uit van Ottawa tot Kingston in de Canadese provincie Ontario. De waterloop van 202 kilometer verbindt verschillende rivieren, meren en kanalen. Vrachtverkeer is er verboden, waardoor het een ideale plek is voor riviertoeerisme.

ERHEEN

Pasar vloog met AirCanada naar Montreal, en van Montreal naar Ottawa. www.aircanada.com

TRANSPORT

Vanuit Ottawa kan je met de trein, de bus of een taxi naar Smiths Falls of Seeley's Bay, de twee uitvalsbasisen van Le Boat in Canada.

VAREN

Voor het Canal Rideau heb je geen vaarbewijs nodig, je krijgt wel een korte vaarinstructie bij je vertrek. Ook krijg je navigatiekaarten en een gids met ligplaatsen mee. Je kan bij Le Boat kiezen uit vaarvakanties vanaf minstens 3 dagen, maar ook voor 1 of 2 weken, met vertrek vanuit Smiths Falls en vanuit Seeley's Bay. Trek per dag ongeveer drie uur uit voor het varen. Meer

dan vijf uur per dag varen wordt afgeraden. In Canada mag je enkel slapen op voorziene aanlegplaatsen bij de sluiswachtershuizen.

ETEN EN DRINKEN

1 Riviera
Sparks Street 62, Ottawa - www.dineriviera.com
Trendy hotspot in Ottawa, gelegen in het hart van de stad, tegenover Parliament Hill.

2 Perth Chocolate Works
Wilson Street East 17 - perthchocolate.ca
Familiezaak die al twintig jaar handgemaakte chocolade, pralines en truffels aanbiedt.

3 Perth Pie Co
Gore Street East 12, Perth - www.perthpieco.ca
Gespecialiseerd in zoete en zoute taarten, gemaakt met verse ingrediënten van lokale producenten. Je vindt

er de heerlijkste pies, crumbles, taarten, koekjes en biscuits.

4 The Opinicon Resort
Chaffey's Lock Road, 1697, Elgin - www.theopinicon.com
Historisch landhuis met daarrond bungalows die je kan huren. Restaurant, koffiehuis en *icecream place*, met uitzicht op het Opinicon Lake. Vergeet niet de *chipmunks* in de tuin rond het restaurant te spotten!

DOEN

5 Kelly's Flowers en Gift Boutique
Gore Street 24, Perth - kellysflowers.ca
Mooie mix van antiek en bloemen, gehuisvest in een historische molen in hartje Perth.

6 Matheson House
Gore Street East 11, Perth
Stap in een tijdsmachine naar de jaren 1840 in Matheson House, waar vandaag het Perth

Museum huist. Je kan het zorgvuldig gerestaureerde interieur bewonderen, maar ook een verzameling geweren en echte mammoettanden.

7 Kajakken, kanoën of paddling
Chaffey's Lock Road, 1671, Elgin - www.rideautours.ca
Via Rideau Tours boek je sportactiviteiten op en rond het kanaal. Reken zo'n € 23 voor 3 uur kajakken en zo'n € 33 voor 3 uur kanoën. Navigatiekaarten en een waterproof zakje voor telefoon en camera krijg je er gratis bij. Reservaties zijn niet verplicht, maar wel aan te raden in de zomermaanden.

8 Trekking
www.ontariotrails.on.ca/trails
In natuurpark Foley Mountains kan je verschillende trekkings (trails) doen. Wij stapten naar Spy Rock, van

waaruit je een indrukwekkend uitzicht hebt over het Canal Rideau en het stadje Westport.

Fort Henry
Fort Henry Drive 1, Kingston - www.forthenry.com

Fort Henry werd begin 19de eeuw gebouwd in opdracht van het Britse leger. Vandaag is het een levendig museum met heel wat activiteiten. 's Ochtend wordt de 'Reveille' nagespeeld door studenten van de militaire school. Tijdens de garnizoensparade, een optocht met trommels en artillerie, wordt er zelfs een kanonschot gelost. Voor de liefhebbers!

SLAPEN

Langs het Canal Rideau zijn er bij de sluisen genoeg mogelijkheden om te overnachten met de boot:

privéjachthavens, stadshavens en sites van Parks Canada die allerlei diensten aanbieden, zoals wasvoorzieningen en picknicktafels. Klanten van Le Boat betalen een verplicht extra bedrag voor de sluisen (€ 50 voor een korte vakantie, € 80 voor 7 nachten of meer). Dit bedrag dekt alle overnachtingen in de nationale parken of op historische sites van Parks Canada, maar ook in de meeste stadshavens zoals Perth en Westport.

GAAN IN

Het vaarseizoen loopt van mei tot oktober. Juli is de zonnigste maand. Vanaf midden juli begint de schoolvakantie in de provincie Québec en kan het erg druk worden op het kanaal. Juni, augustus en september zijn iets

minder warm, maar ook kalmer. Oktober is de ideale periode om te genieten van de Indian Summer in Canada.

DOCUMENTEN

Reispaspoort vereist. Vraag minstens 72 uur voor je vertrek je ETA (Electronic Travel Authorization) aan. Kostprijs is 5 Canadese dollar. www.canadianeta.org

DENK OOK AAN...

... een adapter. Canada gebruikt stekkers van type A en type B.

MEER INFO

- Officiële website van het Canal Rideau: www.rideau-info.com
- Officiële website Parks Canada: www.pc.gc.ca

Met een Horizon over het Canal Rideau

Tot voor kort kon je op het Canal Rideau enkel een 'houseboat' huren, een soort woonboot, type caravan op een dek. Een leuke manier om het kanaal te ontdekken, maar wel een met weinig comfort.

In 2018 besloot het Franse bedrijf Le Boat, gespecialiseerd in de verhuur van motorboten in Europa, zijn horizon naar Canada te verleggen. En met succes. De Canadezen zijn blij dat ze een type boot kunnen huren dat tot dan toe enkel voorbehouden was voor booteigenaars. En de Europeanen zijn opgetogen over de nieuwe bestemming van Le Boat in

Canada, waar je kan genieten van een vaarvakantie zonder vaarbewijs.

Pasar voer met een Horizon 4. Er zijn vier kajuiten: twee met een dubbel bed en twee met twee aparte bedden. Elke kajuit heeft een douche en een toilet. De keuken is volledig uitgerust. Voordeel van dit model: je kan binnen en buiten sturen. Le Boat voorziet ook verhuur van fietsen of kajaks, die mee aan boord kunnen. Prijzen zijn afhankelijk van de periode en van de gekozen boot.

www.leboat.be

Meer reisverhalen op pasar.be/uitstapenenvakanties